

BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

SİNERJİ SİRKÜLER RAPOR

Sirküler Tarihi: 07.07.2014

Sirküler No : 2014/28

PERSONELE VERİLEN RAMAZAN PAKETİ, MARKET VE ERZAK ÇEKLERİNİN VERGİSEL BOYUTU

Mükelleflerce, işletmede çalışan personele ramazan paketi, market ve erzak çekleri gibi aynı yadımların yapılması sıklıkla karşılaşılan hususlardandır. Konunun vergisel boyutu ayrıca önem arz etmektedir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 61. maddesinde ücret; işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda personele verilen ramazan paketleri ve hediye çekleri ücretin bir unsuru olup bordroya dahil edilerek üzerinden gelir vergisi hesaplanması gerekmektedir. Şirkete fatura edilen erzaklara ilişkin KDV'nin de indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır. KDV dahil tutarın ücretliye sağlanan net menfaat olarak dikkate alınması ve bu tutarın brütleştirilerek ücret gelir vergisi matrahının bulunması gerekmektedir.

Konuya ilişkin olarak İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nın vermiş olduğu 13.07.2011 tarih ve B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 61-965 sayılı Özelgede de aynı yönde açıklamalar yapılmıştır.

"İlgide kayıtlı özelge talep formunda; şirketinizin özel kurum ve kuruluşlara sözleşmeli olarak güvenlik ve koruma hizmetleri sağladığı, istihdam ettiğiniz personele tarafınızdan günde 1 öğün yemek verildiği belirtilerek, güvenlik görevlisi personelinizin gece vardiyalarında, hafta sonlarında, resmi tatil günlerinde ve bayramlarda görevlerine devam ettiği zamanlarda, güvenlik görevlilerinin dışında başka personel olmadığından dolayı iş yerinde yemek verilmemesi nedeniyle evlerinden yemek getirmeleri karşılığı personele verilen market ve erzak çekinin Gelir Vergisi Kanunu'nun 23/8 inci maddesindeki istisna kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

Bilindiği üzere 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun ücretin tarifi başlıklı 61 inci maddesinde "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanunun "Ücretlerde Müteferrik İstisnalar" başlıklı 23'üncü maddesinin (8) numaralı bendinde; "Hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler

Mustafa Kemal Mah. 2152. Sok. Kent İş Mrk. No: 2/5 - ANKARA Tel: (0312) 437 04 47-57-67

Faks: (0312) 447 04 89

BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

(İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 10,00 TL' yi (273 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2010 yılında uygulanmak üzere) aşmaması ve buna ilişkin ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şarttır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde, aşan kısım ile hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakten yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilir.)" hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinde kimlerin tevkifat yapacağı belirtilmiş olup; (1) numaralı bendinde; hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61'inci maddede yazılı olup, ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç) 103 ve 104'üncü maddelere göre tevkifat yapılacağı hükmü yer almıştır.

Ayrıca konuyla ilgili olarak 26.07.1995 tarih ve 22355 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 186 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde de ayrıntılı açıklamalar bulunmaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, personele yemek bedelinin nakten ödenmemesi fatura karşılığında lokanta veya yemek veren benzeri yerlere ödemede bulunulması ve fiilen çalışılan günlere ait olması halinde Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin (8) numaralı bendinde yer alan miktara kadar istisnadan yararlanılması, söz konusu miktarı aşan kısmın ücret sayılarak Gelir Vergisi Kanununun 94/1 inci maddesine göre tevkifat yapılarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

Ancak, işyerinde yemek çıkmadığı zamanlarda çalışanların evlerinden yemek getirmeleri karşılığı gıda ve ihtiyaç maddesi satın alınması için verilen market ve erzak çeklerinin Gelir Vergisi Kanununun 23/8 inci maddesi kapsamında istisna olarak değerlendirilmesi mümkün olmadığından, verilen çek tutarının tamamının ücret olarak değerlendirilmesi ve söz konusu tutar üzerinden aynı Kanununun 94/1 inci maddesi kapsamında tevkifat yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, çalışanlarınıza ücret mahiyetinde verilen market ve erzak çeklerinin tamamını, Gelir Vergisi Kanununun 40/1 inci maddesine göre kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate almanız mümkün bulunmaktadır."

Öte yandan mükelleflerin hizmet sunduğu müşterilerin söz konusu mükelleflerin personeline ramazan paketi vermek suretiyle menfaat sunmaları da mümkündür. Anılan yardımların vergiye tabi olup olmadığı hususu tartışmalıdır. Bu tür tek taraflı yardımlar esas itibariyle bahşiş kapsamında değerlendirilmelidir.

Bir işyerinde çalışan kişiye yapılan ödemelerin ücret sayılabilmesi için işçi ile işveren arasında yapılan bir akit ile miktarının ve ödeme şeklinin belli edilmiş olması ve ödemenin bizzat işveren tarafından yapılması gerekmektedir. Hizmetten faydalanan müşteriler tarafından hizmet satın alınan mükellefin bordrosunda kayıtlı personele verilen erzak ve benzeri yardımların, personelin bağlı olduğu işveren tarafından verilmediği ve dolayısıyla Gelir Vergisi Kanunu'nun 61. maddesi uyarınca ücret ödemesi olarak kabul edilemeyeceği hususu çok açıktır. Maliyenin bu konudaki görüşü olumsuz olmakla birlikte vergi yargısı

BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

yapılan tarhiyatlari iptal etmektedir. Konuya ilişkin olarak Danıştay 4. D.'nin E. 2005/712, K. 2005/2120 sayılı; E.1992/1280, K. 1994/457 sayılı ve E. 1996/3517, K. 1997/1991 sayılı Kararları ile yargısal içtihatın oluştuğunu söylemek mümkündür.

Saygılarımızla,

Erdal SÖNMEZ & Bülent ERSAN
SİNERJİ Bağımsız Denetim
Danışmanlık ve Yeminli Mali Müşavirlik Ltd. Şti.